

ע"פ 1631/13 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 1631/13

לפני: כבוד המשנה לנשיא מ' נאור
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי ירושלים
מיום 23.01.2013 ב-תפ"ח 53833-01-12 שניתן על
ידי סגן הנשיא י' צבן והשופטים מ' מזרחי ו-ר' כרמל

תאריך הישיבה: י"ב בשבט התשע"ד (13.01.2014)

בשם המערער: עו"ד אוסאמה חלבי

בשם המשיבה: עו"ד רחלי זוארץ-לוי

בשם שירות המבחן למבוגרים: גב' ברכה וייס

פסק-דין

עמוד 1

1. המערער נדון לחמש שנות מאסר בפועל מיום מעצרו, ה-20.1.2012, וכן לשנת מאסר על תנאי בגין עבירות אלימות, איומים, החזקת סמים לשימוש עצמי והדחה בעדות.
2. המערער הואשם בארבעה אישומים שונים, אשר הראשון מביניהם נמחק במסגרת כתב אישום מתוקן, בו הודה הנאשם. בהתאם לפרטי האישום השני, ביום 19.1.2012 כפה המערער על אשתו (להלן: המתלוננת) למצוץ חתיכת חשיש ולאחר מכן החל לשאול אותה עם מי היא בוגדת בו, הורה לה להתקשר למספרי טלפון שונים והכה אותה באמצעות מכשיר הטלפון. לאחר מכן, לקח אותה המערער לחדר חשוך בבית, תקף אותה במכות אגרוף ובבעיטות בכל חלקי גופה, משך בשערותיה והטיח את ראשה בקיר מספר פעמים. כשאמו של המערער הגיעה לדירה, משכה המערער לתוך החדר בו שהתה המתלוננת ולאחר מכן גירשה מהדירה.
3. המערער מנע מהמתלוננת להתקשר לאחיה ואף הורה לה, תוך שהוא מאיים עליה בסכין, לומר לאחיה שלא יגיע לדירה. לאחר מכן סטר לה והכה באגרופו בפניה מספר פעמים. במהלך הלילה הגיעו לדירה אביה של המתלוננת ודודו של המערער, אך המערער ביקש מהמתלוננת להורות להם לעזוב, ולאחר שסבר שעשו כן סטר למתלוננת בפניה. האב ניסה להיכנס לדירה, אך המערער פתח את החלון, ירק על דודו שעמד בסמוך, השליך לעברו בקבוק מים וביקש שהשניים יסתלקו מהמקום. בהמשך אותו הלילה הכה המערער את המתלוננת באגרופיו, אשר אחד מהם אף פגע בילדם. המערער איים על המתלוננת מספר פעמים באמצעות סכינים כי יפגע בה ויעקור את עיניה ואף כינה אותה "זונה", עד אשר, מרוב פחד, עשתה המתלוננת את צרכיה במכנסיה. במהלך הלילה המשיך המערער לתקוף אותה ואף הטיל עליה את מימיו. בבוקר שלמחרת הגיעו שוטרים לבית. המערער סירב לפתוח את הדלת, ורק לאחר שאיימו כי יפרצו פנימה התרצה ופתח את הדלת. המתלוננת נלקחה באמבולנס לבית החולים כשהיא סובלת מחבלות רבות בכל חלקי גופה. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה ההולם ביחס לאישום זה הינו 2-7 שנות מאסר.
4. באישום השלישי בו הודה המערער, מתוארת מסכת התעללות אשר התרחשה במהלך שנות נישואיהם של המערער והמתלוננת, החל משנת 2004. המערער הודה כי תקף את המתלוננת במספר הזדמנויות במהלך שנות נישואיהם, ואף הודה כי באחד המקרים נכנס לחדרה בעת שישנה כשבדדו סכין ארוכה ואיים כי ישחט אותה ויחתוך אותה לחתיכות. בהזדמנות אחרת, בעקבות ויכוח, הכה המערער את המתלוננת עד שדיממה מאפה ומפיה. במועד נוסף, בעת שהיתה המתלוננת בחודש החמישי להריונה, הכה המערער את המתלוננת בפניה ובבטנה. במהלך התקופה הרלוונטית לאישום זה השתמש המערער בסם מסוג חשיש. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה ההולם בגין אישום זה, הכולל מספר אירועים, הינו 0.5-2 שנות מאסר.
5. בהתאם לפרטי האישום הרביעי בו הודה, לאחר מעצרו של המערער, במהלך חודש פברואר 2012, התקשר המערער לאבי המתלוננת מספר רב של פעמים כדי לבקשה שתמזער את התלונה שהגישה נגדו. המערער אף התקשר ישירות למתלוננת, ביקש את סליחתה וכן ביקש שתבטל או תמזער את התלונה שהגישה. בהמשך לשיחות הטלפון, הגיעה המתלוננת למשטרה במהלך חודש מרץ 2012 וביקשה לוותר על חלק מהתלונה שהגישה. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה ההולם בגין אישום זה הינו 0.4-2 שנות מאסר.

6. בית המשפט המחוזי (תפ"ח 53833-01-12) גזר את דינו של המערער ביום 23.1.2013 תוך שהוא קובע כי התנהגות המערער מצדיקה הטלת עונש המצוי בחלקו העליון של מתחם הענישה. עם זאת, בית המשפט מצא לנכון למתן מעט את העונש בשל נסיבותיו האישיות של המערער.
7. כאמור, בית המשפט גזר על המערער שש שנות מאסר, מתוכן חמש לריצוי בפועל מיום מעצרו ושנה אחת על תנאי, כאשר התנאי הוא שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו עבירת אלימות. הערעור שלפנינו הוא על חומרת העונש. ב"כ המערער טוען כי בית המשפט לא נתן משקל מספיק לרקע האישי של המערער. עוד טוען הוא כי כיוון שלא יזכה, לדבריו, להשתחרר לאחר ריצוי שני שלישי ממאסרו נוכח אופי העבירות, ראוי להפחית מעונשו של המערער כדי לעודדו ללכת בדרך הקשה הניצבת עתה בפניו - דרך של גמילה מאלכוהול תחילה, ולאחר מכן טיפול באלימות.
8. אשר לנסיבות האישיות: אכן, למערער נסיבות אישיות קשות. אולם, נוכח דרגת האלימות שהפגין והמסוכנות הנשקפת ממנו אשר מצריכה טיפול וכן נוכח המעשים שעשה, שיש בהם פגיעה קשה בכבוד האדם של אשתו - אין אנו סבורים שהיה מקום ליתן לנסיבות האישיות משקל נוסף.
9. ומכאן לטיפול לו זקוק המערער: אין ספק שהמערער זקוק למסגרת טיפולית לפני שיוכל לשוב אל אשתו וילדיו, כך עולה בבירור מתסקיר שירות המבחן. בתסקיר העדכני שהוגש לנו צוין כי המערער שולב לראשונה במסגרת גמילה בכלא צלמון ב-25.2.2013 ושהה שם שלושה חודשים. לאחר שלושה חודשי טיפול הורחק המערער מהמסגרת הטיפולית, וזאת על רקע אלימות מילולית כלפי הצוות המטפל. לפני כחודשיים, ביום 31.10.2013, לאחר שהמערער הגיש בקשה להזדמנות טיפולית חוזרת ובקשתו נענתה בחיוב, נקלט שוב המערער במסגרת גמילה בכלא צלמון. משך ההליך הצפוי הוא שנה. עיקר הבעיה ממנה סובל המערער היא אימפולסיביות ואלימות, אך לא ניתן לשלבו במסגרת טיפולית מתאימה כל עוד לא נגמל. גם הטיפול בבעיית האלימות יארך כשנה.
10. הנה כי כן, המערער מרצה כבר שנתיים מאסר. רק עתה החל בהליך גמילה, לאחר שההליך הראשון כשל. לפניו עוד שנתיים של טיפולים, כך שלאחר הטיפול תוותר לו שנת מאסר אחת (מועד תום ריצוי המאסר המלא יחול ביום 19.1.2017). אם, כפי שמקווה ב"כ המערער, הוא יעבור בהצלחה את מלוא התוכנית הטיפולית הוא יוכל להעלות בקשותיו בפני ועדת השחרורים. לא ניתן להפוך את בית המשפט למעין תחליף לוועדת השחרורים רק מפני שב"כ המערער סבור שאין סיכוי שהמערער ישוחרר לפני ריצוי מלוא תקופת מאסרו. כמובן שאין אנו מביעים כל דעה בשאלה אם ניתן יהיה לשחרר את המערער שחרור מוקדם. בכך תחליט בבוא היום הוועדה, על יסוד מכלול השיקולים שהיו בפניה.
11. סוף דבר: על המערער לעבור דרך טיפולית ארוכה, ועליו לנצל את ההזדמנות הניתנת לו. אנו תקווה כי יעמוד בדרך קשה זו. אין מקום ליתן לו מראש "פרס הצטיינות" על מהלך שבקושי החל בו. העונש הולם ואין מקום להתערב בו.
12. הערעור נדחה.

המשנה לנשיא

השופט נ' הנדל:

אני מסכים.

שופט

השופטת ד' ברק-ארז:

אני מסכימה.

שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינה של המשנה לנשיא מ' נאור.

ניתן היום, כ' בשבט, התשע"ד (21.1.2014).

שופטת

שופט

המשנה לנשיא
